

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXIV (58) • ŠTEV. (Nº) 9-10

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 24 de marzo - 24. marca 2005

ISČETE KRIŽANEGA — OBUJEN JE BIL

RUDI KONCILIJ

Jezus o sebi pravi: „*Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor vame veruje, bo živel, tudi če umre*” (Jn 11,25). Na križu je Božji Sin po nedolžnem obsojen z ljubeznijsko pretrpel smrt za človeštvo in tretji dan vstal od mrtvih. Zato smrt ni več taka kot na videz. Ni pokončanje človeka, ampak veličastni vstop v večno življenje. Ljudje smo edina bitja na svetu, ki vemo, da bomo umrli. Zato je normalno, da na to mislimo, ne pa, da bežimo od te resnice. Toda krščanska misel na smrt je združena z mislio na srečanje z Bogom iz oči v oči v trenutku smrti na vstajenje in večno življenje.

Simbol, ki nas neprestano spominja na to, je *križ*. Ko se oziramo nanj, nas spominja, da je vse vesolje zaznamovano s križem, da se *Križani in Vstali* dotika vsega stvarstva in vsakega človeškega srca. Vanj upamo, ko nas muči trpljenje, ker lahko tako kot On darujemo trpljenje za druge. Pri tem doživljamo, kako smo do poslednje onemoglosti, *do poslednjega diba potrebnii drugim*.

Tisti, ki tega veličastnega razodetja ne dojemajo, se bojujejo za uzakonitev *evtanazije*. Neki evropski poslanec je vložil v evropski parlament zahtevo, da bi uzakonili evtanazijo za vso Evropsko zvezo. Svet katoliških laikov Avstrije je že javno pozval avstrijske evropske poslanice, *naj glasujejo proti*. Devetintridesetletni spreobrnjenki z rakom na pljučih je tri mesece pred smrtno, ko je iz kompetentnega vira zvedel, da bo umrla, duhovnik dal molitev:

„*Gospod Jezus, že danes sprejmam iz twojih rok kakrno koli smrt z vsemi njenimi stiskami, mukami in bolečinami.*” Priporočil ji je, naj trpljenje daruje Bogu za svojo družino, za sosedje in vse, s katerimi je prihajala v stik. Hvaležno je opravljala to molitev in darovala Bogu trpljenje in smrt za druge. Pri zadnjem svetem obhajil je bila presvetljena z globokim Božjim mirom kot angel.

Tilka Močnik

Nevidni gost

ALOJZ REBULA

Večer je bil kakor drugi tisto pomlad: mrzlikast in puščoben, ne brez cvetja po vrtovih. Samo forzicija je bila razsvetljila gredo pred hišo s svojo toplo rumenino.

Nekako mi ni zla v račun, da se Mihej pod večer z vrvo v rokah odpravlja nekam po drva.

„Kaj ti je?” je vpravjal.

„Nič,” sem rekla. „Samo da ima žena rada moža vsaj zvečer pri sebi, če se je že ves dan potepal.”

„Potepal! Drugič bot’ zla ti izbirat vino po kleteh ...”

„Kot da bi moralost gostišče v Emavsu točiti kaj vem kaj.”

„Če ne feničanskega ali hionškega, pa vsaj poneno judovsko vino,” je rekla in zrel.

Ostala sem sama. Otroci se ne niso bili vrnili z lekcije v sinagogi. Tudi zadnji gostje, neki Elamiti, namenjeni v Damask so bili odnisi.

V kuhinji sem ravno nastavljala na ogenj lonec leče, ko sta prišla onadva. Zaslilita sem vrata in opazila, kako sta čudno vstopila, kot da puščata naprej pred sabo ne nekega tretjega.

Bila sta mlajša moška, nekako enakih let, takole med tridesetim in štridesetim. Oba bolj popotniško opravljena, vsak s svojo palico v roki, vidno vznemirjena.

Saj sta bila lahko, kot sem spoznala pozneje.

Pozdravila sta in sedla v sobo za goste, v katero stopili naravnost s ceste. K mizi v kotu sta sedla bolj narazen, kot bi bilo primerno, kot da je med njima neki tretji. Tudi pogovarjanje pri mizi je bilo

plačeval. Kako tri, če sta bila v dveh? „Naročil sem tri in si ubogala.” „Potem nisem vedela, kaj delam ...” „Saj se tudi midva nisva ...” „Kako da se nista?” „Ne vidiš kakšna sva?” Res, videti sta bila, kot da sta imela za sabo nekaj neznanskega, norega, osrečujočega.

„Pijana sva!” je rekla. „Pa ne od tvojega vina, hči Izraelova!” je rekla tovariš pri vreči.

„Od vstajenja!” je rekla oni z momčjo v roki.

„Kaj je torej bilo?” Oni, ki je plačeval, je rekla: „Tamle smo sedeli v treh, da več”

„Vstopila sta dva.” „Trije smo prišli in trije odhajamo.” „Kje pa je tretji?” „Ta hip je odrešel.”

„Kako je odrešel, če so vrata zaprta?” sem rekla.

„Misliš, da vstali Gospod potrebuje vrat, da pride in gre?” „Gospod?” „Kaj pa misliš?” je rekla oni drugi, že viseč proti vratom, kot da se mu neznanško mudi. „Te dni se dogaja, kar se ni, kar svet stoji.”

„Povejta no! Kam silita?” „Si kdaj slitala o Jezusu iz Nazareta?”

„Kaj ne bi!” „Ko je ne živel, je rekla, da bo tretji dan vstal od mrtvih. In to je naredil! Mož beseda. In prejle je bil z nama.”

„Se vama je predstavil: ‘Jaz, Jezus?’”

„Tega ne naredi z besedo. Blagoslovil je kruh, pa je. Po tem sva ga spoznala. Adijo!”

„Kam pa?” „Kam, če ne v Jeruzalem.” „Nista pravkar prišla od tam?”

Nata epopeja

Nekoč je hraber vitez — domobranec iztrgal prav iz ječe Ka-Pe-És družine, vsem po dobrih delih znane — morda ne zdaj živijo vsaj v povestih.

A Tisti, ki je vstal za nas iz groba, Gospod naš, več nikoli ne umre. Njegov nasprotnik? Duh-Oseba-Zloba. V njegov je grad Gospod uspel prodret!

In tam je ključ ugrabil; ta verige duhá krog narih dur dotlej je spel. Mar ne prekata zemeljske podvige? Kako smo našega Boga veseli!

Kako ponosni, da nas je povabil, Slovence, tudi h Križu božemu! O, da nihče od nas bi ne pozabil Vstajenja: za vsak včeraj, danes, jutri ...

Vladimir Kos

Svododna Slovenija želi vsem sotrudnikom, dobrotnikom, raznatalcem, naročnikom in bralcem, tako v Argentini kot po svetu in v domovini, blagoslovljene in vesele velikonočne praznike!

„Kaj za to? Nam prijatelji tam morajo zvedeti, kaj sva doživel!”

„Kar tako naj bi zla, ko se nista niti odpocila?”

„Potem, ko si videl Gospoda, nimam več nog ampak perutnice.”

„In zdaj ponoči? Takole sama?”

„Kar je Gospod vstal, bo on z nama. Nismo več sami. Adijo!”

Ostala sem pri vratih in nekaj časa sledila njunim korakom, ko sta bolj tekla kot hodila. Dolgo se je slitalo, kako hitita. Bila je tiha noč.

Mihej se je vrnil z bremenom vej in ga odvrgel pred vrat.

Povedala sem mu, kaj se je zgodilo.

Od začudenja se je spustil vznak na bremo.

Nič mu ni bilo težko verjeti.

„Če je poklical iz groba onega iz Betanije, tistega Lazarja, zakaj ne bi tudi sebe? Prav je storil! Da bi le bilo kaj iz tega.”

„Le kaj, Mihej?”

„Nekaj drugačnega,” je rekla kakor zagledan v zvezde.

„Kaj?”

„Nekaj drugačnega od vsega ... Nekaj popolnoma drugačnega.”

„Pa ne, da bi bilo drugače s človekom? Drugače s hribi in drevjem?”

„Ja, da bi bilo vse drugače! Da bi se vse prekucnilo! Da bi človek drugače gledal, drugače hodil ...”

Nisem ga razumela, a nisem ga hotela spratevati.

Mihej ni prav tak kot drugi monki. Rado mu gre na slutnje, na ne vem kaj. Ampak tudi mene se je nekako dota knila noč. Tudi meni gre malce na ne vem kaj.

V temi sem stopila na gred k forzici, našla vejic in jih dala v vazi na mesto, kjer je bil sedel nevidni gost.

Na Korotkem se boj nadaljuje

Predsednik Narodnega sveta korotkih Slovencev (NSKS) Jože Wakounig je izrazil obžalovanje, ker deželni glavar na avstrijskem Korotkem Joerg Haider „že dva dni po konferenci o konsenzu dum upanje, da bi Avstria po 50 letih le izpolnila dolčila 7. člena Avstrijske državne pogodbe (ADP) in uresničila razsodbi ustavnega sodišča“. Haider je namreč menil, da merilo za ureditev vprašanja dvojezičnih krajevnih napisov niso določila ADP, temveč predvsem evropske smernice za zanje manjšin. Kot je v dananjem sporočilu za javnost zapisal Wakounig, „bo NSKS na prej vztrajal, da se spomnjuje državna pogodba, tudi če nas skutajo izriniti iz pogovorov“.

NSKS je pripravljen za vse rešitve, ki so v skladu z ADP in razsodbo avstrijskega ustavnega sodišča, „ne bomo pa dopustili, da bi se konferenca o konsenzu končala kot farsa“, ne piše v izjavi za javnost.

Haider je po seji korotke deželne vlade sporočil, da se deželna politika do naslednje okrogle mize med predstavniki slovenske manjšine in dežele Korotke ne bo vključevala v pogajanja ter da bodo rešitve morali najti predstavniki Zveze slovenskih organizacij (ZSO), Skupnosti korotkih Slovencev in Slovenk (SKS) ter korotkega Heimatdiensta (KHD) in Zveze brambovcev (KAB). NSKS pa naj bi se po Haiderjevih besedah „sam izločil iz igre, po želji pa se lahko pridruži pogovorom“.

Kot je ne dejal Haider, se bo deželna politika vključila nele tedaj, če bi pogovori zastali, sicer pa bo le presodila končni rezultat pogovorov. Poleg tega je korotki deželni glavar poudaril, da ne bodo dovolili, „da bi kdo pritisikal časovno“.

Na Dunaju je po poltretjem letu ponovno potekala konferenca konsenza, ki jo je avstrijski kancler Wolfgang Schüssel sklical prvič 25. aprila 2002, potem ko je avstrijsko ustavno sodišče 13. decembra 2001 razveljavilo do-

ločilo v avstrijskem zakonu o narodnih skupnostih iz leta 1976, po katerem je bil za postavitev dvojezičnih krajevnih napisov potreben vsaj 25-odstotni delež manjšinskega prebivalstva. V uteviljivosti razsodbe so ustavni sodniki obenem zapisali, da naj bi za dvojezično topografijo zadostoval že 10-odstotni delež manjšinskega prebivalstva, „skozi dalje obdobje“.

Razsodba ustavnega sodišča je med deli političnih predstavnikov, zlasti na avstrijskem Korotkem, sprožila ostro nasprotovanje. Tako jo je na primer korotki deželni glavar Haider označil kot „preuranjeno pustno piščalo“ in napovedal, da na Korotkem ne bo dodatnih dvojezičnih krajevnih napisov, dokler bom on deželni glavar.

Konferenca konsenza se je na prvem zasedanju po tretjem propadlu poskusu 11. septembra 2002 končala brez konkretnega rezultata in z dogovorom o nadaljevanju pogovorov. Tako naj bi se v prihodnjih tednih nadaljevali pripravljalni pogovori med predstavniki slovenske manjšine ter deželne politike na avstrijskem Korotkem, konferenca pa naj bi se ponovno sedla sredi ali konec aprila. Ob tem naj bi se pripravila operativni koledar s časovnim načrtom in seznam ukrepov, na koncu pa naj bi sledila izjava o poravnavi spora glede uresničevanja določil iz 7. člena ADP, nesporna pa je postavitev manjkajočih dvojezičnih krajevnih napisov v tistih krajih, ki so predvideni v zakonski uredbi iz leta 1977.

Predsedstvo Narodnega sveta korotkih Slovencev (NSKS) je v izjavi za javnost kot „legitimno dejanje samoobrambe“ soglasno podprlo akcijo Samoovadba za dvojezične krajevne napis, s katero želi več kot 30 predstnikov slovenske manjšine doseči nove razsodbe ustavnega sodišča v korist postavitve dodatnih dvojezičnih krajevnih napisov na avstrijskem Korotkem.

Korotki deželni glavar Joerg Haider

je namreč v torek napovedal, da bo pristojnemu okrajnemu glavarju dal analog, naj v tej zadevi sproži postopek za odvzem voznika dovoljenja. Kot je zapisal NSKS, je prav Haider tisti, „ki ogroža javni red zaradi neupoštevanja razsodbe ustavnega sodišča“. Obenem NSKS zavrača vse poskuse „korotke deželne politike, ki hoče izpolnitve obveznosti iz Avstrijske državne pogodbe (ADP) narediti odvisno od pristanka“ korotkega Heimatdiensta (KHD) in Zveze brambovcev (KAB). Predsedstvo NSKS je obenem sklenilo, da bo preučilo možnosti za internacionalizacijo vprašanja. Predsednik korotkih svobodnjakov (FPOe) Martin Strutz pa je v odgovoru očital NSKS, da ni pripravljen za konsenz in da sta predsednik Jože Wakounig ter njegov namestnik Rudi Vouk „osebno odgovorna za morebitni propad“ konference o konsenzu.

Kot je zapisal NSKS, „izrecno podpira akcijo samoovadbe, katere namen je, da se izpodbijajo kazenske odločbe in da tako pride neupoštevanje določil ADP glede dvojezične topografije na Korotkem pred ustavnim sodiščem“. Pri tem naj bi že za „legitimno dejanje samoobrambe po 50 letih preziranja manjšinskih pravic in za edino notranjedržavno pravno možnost, da se odpravi protizakonito stanje na Korotkem“. Po mnenju NSKS je napoved avstrijskega deželnega glavarja Haiderja, da se udeležencem akcije Samoovadba za dvojezične krajevne napis odvzame voznik dovoljenje, „smešna“.

Predsedstvo NSKS je v izjavi za javnost ne sporočilo, da bo ustanovilo posebno delovno skupino pod vodstvom nekdanjega predsednika NSKS Matevža Grilca, ki naj „pripravi postopke in primerne politične korake na evropski in mednarodni ravni za primer, da ne bi prišli do konstruktivne rešitve v vprašanju dvojezičnih krajevnih napisov“.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Ena od značilnosti sedanje vlade (ali bolje sedanjega predsednika) je, da skoraj ne more razvijati svojega dela v miru. Če dogodki sami ne prinesejo spopadov, si jih pa pojme, kot da brez njih vladanje ne bi imelo smisla. Sedaj je na vrsti Cerkev. Dolg je seznam nasprotnikov, ki jih je že našla ali pa si jih je poiskala ta vlada. Seznamu stalno dodaja nove ali pa se vrača k starem. Sedaj je na vrsti Cerkev. Poročali smo že o zapletu med ministrom za zdravje in vojaškim pokojom. Ker je minister javno izrazil namen despenalizacije splava, je mons. Baseotto nerodno uporabil sestopisni nasvet, da naj bi mu privezali kamen na vrat in ga vrgli v morje. V katerikoli drugi državi bi verjetno primera že mimo neopăzena. V Argentini, kjer so v protivverilski vojni ta način usmrtilitev včasih uporabljali, navedba pač ni bila primerna. Vlada pa je nanjo reagirala silno lastno argentinski levici. Spleta je bila na prve pomirjevalne znake s strani Cerkve in zadevo peljala v skrajnost.

Vprašanje diplomacije. Vlada je formalno zahtevala od Vatikana, naj mons. Baseotta odstavijo z njegovega mesta vrhovnega vojaškega kurata. Če bi vse ostalo, tukaj, verjetno ne bi bilo hujših zapletov. Stvari bi se počasi umirile in se rešile po naravnem poteku dogodkov. A Kirchnerju se je mudilo. Podpisal je dekret, s katerim je preklical vladno soglasje s Svetim Sedežem o imenovanju mons. Baseotta. Vatikanski odgovor je bil hiter. Sprečili so, da Cerkev zavrača zahtevo argentinske vlade po zamenjavi pokofa. Tudi reakcija vlade je bila takojšnja. Ker ima vojaški pokof status državnega tajnika in mesečno plačo pet tisoč pesov, mu je Kirchner odvzel oboje in mu dejansko prepovedal vstop v vojaške prostore. Papežev glasnik Joaquín Navarro Valls je nato opomnil, da če se prepreči legitimno imenovanemu pokofu, da bi izvrševal svoje dolžnosti, bi to pomenilo omejevanje verske svobode. V vladi so sicer zavrnili to trditev, a ta torek je bila že od prej napovedana velikotedenška maratona vojaški cerkvi Stella Maris, ki se nahaja znotraj vojaškega poslopja. Iz vladne so pomirjevalno sporečili, da ne bodo preprečili, da bi mons. Baseotto imel omenjeno marato in druge zadevne pobožnosti. A za tem je Cerkev sama marato odpovedala.

Kdo se je zmotil? Najmanj, kar potrebuje vlada v sedanjem stanju, je odprt konflikt s Cerkvio. Celotna zadeva bi se lahko rešila po mirni poti in opazovalci menijo, da se je Kirchner (kot že tolkokrat) zaletel, ne da bi predvidel posledice. Verjetno je dobil tudi slabe nasvete iz zunanjega ministrstva četrt, da je vatikanska diplomacija počasna in reakcije ne bo kmalu, če bo sploh prita. Verjetno se je tudi zanatal na mnenja, da mons. Baseotto ni priljubljen v tukajnjem zboru, ker ob njegovem imenovanju (po Duhaldejevem posegu) niso upoštevali mnenja episkopata. Vzroki grobe pomote so bili bistveno trije: 1) že je za vprašanje splava, ki je ena prednostnih zadev Cerkve; 2) cerkvena hierarhija ne bo nikdar reagirala proti enemu svojih članov, čeprav do njega ne goji večjih simpatij; 3) vatikanska diplomacija je vzor vseh diplomatskih pokov po vsem svetu; res je počasna, ker načelo tako narekuje; a je hitra, kadar okoliščine to zahtevajo. Vlada si je tako po nepotrebni odprla novo fronto, iz katere ne ni vidna najbolj primerna pot.

Gospodarski premiki.

Tudi na področju ekonomije je bil teden precej razgiban. Ugotovitev, da je v letu 2004 gospodarstvo zraslo za 9% je bil kot balzam na vladne rane. Povedali so tudi, da je revčina nazadovala za 4,1%. A to ni velika uteha, ker ne vedno 15 milijonov Argentinev živi v revčini. Boj proti inflaciji se je preusmeril v dogovore s podjetniki posameznih proizvodnih področij, zlasti na sektorju prehrane. A tukaj nekaj ni v redu. Težko je razumeti vladno reakcijo v zadnjih dneh, tako v primeru petroleja kot mesa, ko je prej leta in leta mirno gledala, kako je cena bazičnim potrebitčinam rasla. Od decembra 2001, ko je bilo konec konvertibilnosti, plače skoraj niso napredovale, vsaj tiste na črno ne, ki predstavljajo (po zadnjih ugotovitvah) polovico zaposlenih. V istem obdobju pa se je olje podražilo za 160%, meso za 136%, mlečni izdelki za 90% ... Kdo ne bi sumil, da je sedanja kampanja proti zviranju cen le predstava „na zunaj“ v volilnem letu?

Ko že govorimo o volitvah. Opozicija ne najde skupnega imenovalca, peronisti so vedno bolj razklani. Boj med bivšim predsednikom Duhaldejem in sedanjim buenosaireskim guvernerjem (Felipe Solá) je zapustil podzemeljske rove in stopil na beli dan. Duhaldejeva žena Chiche je guvernerja sramotilno napadla. Odgovor ni bil nič manj oster. Kirchner stoji ob strani, pozorno opazuje in gleda, kako bi kar največ naribaril v kalnem. Uradno je pokopal projekt „transverzalizma“, a dejansko gradi na njem s polno paro. Oktober je ne daleč, a vedno bolj vpliva na vsakdanje politične dogodke.

Umrl je pokof Vekoslav Grmič

Po daljši bolezni je v ponedeljek 21. t. m. v Mariboru, v 82. letu starosti, umrl pokof Vekoslav Grmič. Bil je teolog in filozof, predstavnik katoliške levice.

Škof Grmič se je rodil 4. junija 1923 v Dragotincih pri Vidmu ob Ščavnici. Teološko fakulteto je končal v Ljubljani leta 1951 in tam leta 1961 tudi doktoriral iz teologije ter postal redni profesor na mariborskem oddelku ljubljanske Teološke fakultete. Leta 1968 je bil posvečen za pokofa in postal pomožni pokof Maksimiljana Držečnika. Po smrti pokofa Držečnika je med letoma 1978 in 1980 kot kapitularni vikar vodil mariborsko pokofijo. Upokojil se je leta 1991.

Kot predstavnik katoliške levice se je ukvarjal z vprašanjem modernega ateizma, dialoga, družbeno angažirane teologije in teologije osvoboditve. Kot teolog, humanist, filozof in etik se je zavzemal za dialog med Cerkvijo in državo ter sožitje duhovno in nazorsko različno mislečih. Leta 1971 je bil med ustanovitelji revije Znamenje in nato dolga leta njen glavni urednik. V letih 1968 in 1982 je bil tudi predsednik Mohorjeve družbe.

Nastop in zadržanje pokofa Grmiča, ki je v marsičem zagovarjal stalinističnega režima v težkih dneh slovenske Cerkve, je sejalo zmedo in ne vedno vzbuja polemiko.

Obletnica slovenskih pokov na Tržaškem

Slovenska manjšina v Italiji letos obeležuje 60. obletnico obnovitve pokov s slovenskim učnim jezikom, do katere je prišlo jeseni leta 1945 z odlokom zaveznikov oblasti na Tržaškem in Goritskem. Ker komunistični režim tega od zahodnjakov ni hotel sprejeti, so poverili zavezniki organizacijo beguncem, predvsem dr. Srečku Baragi. Veliko begunskega profesorjev je tako poučevalo prva leta v Trstu, dokler se niso preselili čez morje.

Ob tej priložnosti bodo 21. maja v Trstu potekale slovesnosti, nad katerimi sta častno pokroviteljstvo prevzela predsednica Slovenije in Italije, Janez Drnovšek in Carlo Azeglio Ciampi.

Slovesnosti bo organizirala mreža pokov s slovenskim učnim jezikom v Italiji. Slednja je pred časom imenovala koordinacijski odbor, ki mu predseduje Boris Pangerc. Organizatorji proslave so povabili tudi ministra za pokovstvo Slovenije in Italije, Milana Zvera in Letizio Moratti.

Proslava ob 60-letnici obnovitve pokov s slovenskim učnim jezikom v Italiji bo potekala na pomorski postaji v Trstu.

VTISI IZ SLOVENIJE

„Argentinska“ skupnost

(Od našega dopisnika v Sloveniji)

Argentinska skupnost v Sloveniji (kar malo čudno se sliši, kaj?) je imela v tem zadnjem dobrem mesecu ali celo dveh mesecih kar nekaj priložnosti, da se je srečevala. Srečevala med seboj, z obiskovalci iz Argentine in z dogodki, ki jih zelo dobro pozna. Ne mislim tu na redne mesečne matice v Španskem, - točnejše, argentinskem - jeziku pri pentjakobskem župniku Toniju Burji ob zvokih kitar in čaranga, ob ritmih zambe, karnavalita ali žaravjá.

Imeli smo priložnost, da smo se srečali z učiteljicami in učitelji, ki so pričeli nabirati nove načine, kako čim bolj približati slovenski jezik sedanjim šolarjem in dijakom v Argentini, ZDA in Avstraliji. Tudi v Lescah bi bila priložnost za srečanje, pa smo prepozno zvedeli, da so se za slovenski kulturni praznik v tem rodnem kraju mladinskega pisatelja in pesnika Mirka Kunčiča krajani oddolžili njegovemu spominu. Pa nič ne de, saj bomo v Lescah že lahko doživeli kaj prijetnega: za konec meseca junija načrtujejo praznik „s ta veliko žlico“: na Kunčičevi rojstni hiši bodo odkrili spominsko pločo. In prireditve se bo udeležil sam gospod nadškof!

Imeli smo priložnost videti arh. Jureta Vombergarja ob predstavitvi Letopisa 1947-1997, zgodovino slovenskega domašega pastirstva v Argentini, in bili na odprtju razstave Slovenski priseljenci v Argentini v Slovenskem etnografskem muzeju (SEM), o čemer smo v našem listu že pisali.

Sredi tega meseca smo, spet v SEM, lahko poslušali predavanje Kristine Toplak o Likovnih umetnikih slovenskega rodu v Argentini. Raziskovalka se je odločila preučiti likovno umetnost med Slovenci po svetu, s poudarkom na Argentini in Avstraliji. Obe deželi je že obiskala in si nabrała mate-

NAŠA SKUPNOST ŽIVI

V soboto, 5. februarja je bila v Našem domu v San Justu pustna veselica.

V petek, 11. februarja je v Slovenski hiši predaval prof. Lojze Peterle o temi „Sloveniji danes, Evropa danes“. Priredil je regijski odbor NSi Argentina — Južna Amerika.

V sredo, 25. februarja je bila v Slovenski hiši učiteljska seja voditeljic sloških tečajev.

V torek, 1. marca je Slovenska nogometna ekipa Zedinjene Slovenije imela v klubu „Huracán de San Justo“ sestanek in začetek letnega delovanja. Treninge ob torkih in četrtekih bo vodil prof. Jure Urbančič.

V sredo, 2. marca je imel mestni pevski zbor San Justo začetek pevskih vaj.

Od 4. do 6. marca so bile duhovne vaje za fante. Vodil jih je g. Pavle Novak CM.

V soboto, 5. marca so bili sprejemni izpit na Srednješolskem tečaju RMB v Slovenski hiši.

Isti dan je bila v cerkvi Marije Pomagaj molitvena ura za duhovnike in redovnike poklice pod geslom „prosite in boste prejeli!“.

V četrtek 10. marca je zveza slovenskih mater in žena imela redno sejo. Vodila jo je predsednica Pavlina Dobrovnik.

Isti večer je bila seja upravnega odbora Zedinjene Slovenije. Vodil jo je predsednik Lojze Rezelj.

11., 17., 18. in 19. marca so bile po naših krajevnih sredinah duhovne obnove.

V soboto, 12. marca so bili na Srednješolskem tečaju RMB popravni in dopolnilni izpit. Sledilo je vpisovanje in začetna sv. marta.

V nedeljo, 13. marca je bila začetna prireditev slovenskih osnovnosloških tečajev. Ob 16. uri je bila sv. marta, katero je daroval delegat prelat dr. Jure Rode. Nato so učenci Balantičeve pole iz San Justa predvajali otroško igro „Ostržek“. Režirali sta jo Marija Zupanc Urbančič in Danica Malovrh. Sceno je pripravil Tone Oblak.

Isti dan dopoldan je dr. Peter Hafner imel v Slovenskem domu v San Martinu predavanje z naslovom: „Drogas y adolescencia — para padres e hijos“ (Mamila in najstništvo — za stare in otroke).

V četrtek, 17. marca je bil v Slovenskem domu San Martin sestanek krajevnega odseka Zveze slovenskih mater in žena. Vodila je predsednica Marjeta Smersu Boltežar.

V petek, 18. marca je bila v Našem domu v San Justo prva letomja seja Medorganizacijskega sveta. Vodil jo je predsednik Zedinjene Slovenije Lojze Rezelj.

V nedeljo, 19. marca so bila po vseh naših sredinah liturgična praznovanja Cvetne nedelje. Občni zbori pa so bili v Slomškovem domu, Slovenskem domu v San Martinu in Hladnikovem domu v Slovenski vasi.

Isti dan je bila prireditev v slovenskem zavetiču Rožmanov dom. Najprej je bil blagoslov zelenja, nato sveta marta in domače kosilo.

D-ova, za tiskovni referat Zedinjene Slovenije

Bodo istrske umetnine v Trstu?

Tržančki poslanec v italijanskem parlamentu Roberto Menia iz stranke Nacionalnega zavezništva (AN) je na italijanska ministra za kulturo in za zunanje zadeve naslovil poslansko vprašanje, v katerem zahteva, da se umetnine, ki so jih italijanske oblasti med drugo svetovno vojno odnesle iz slovenske Istre, po končani razstavi Od Paola Veneziana do Tiepolo ostanejo v Trstu.

Poleg tega Menia želi že informacije o oltarni sliki veronskega slikarja Marcantonio Bassettija, ki je krasila glavni oltar kapucinske cerkve v Kopru.

Roberto Menia opozarja, da so istrske umetnine, ki bodo razstavljene v Trstu, svojčas dali na varno in hranili v Rimu med drugo svetovno vojno, v preteklih mesecih pa so jih restavrirali.

Skupnost istrskih optantov pritiska, naj umetnine ostanejo v Trstu, v nasprotju z zahtevo slovenskih oblasti po njihovi vrniti, ki

je, tako Menia, povsem neupravičena.

Tržančega poslanca AN zanima tudi usoda oltarne slike Marcantonio Bassettija, ki je krasila oltar kapucinske cerkve v Kopru.

Na sliki je bilo upodobljeno mesto Koper v 17. stoletju: mesto je zapiralo obzidje, podpirala pa sta ga leteča angela. Menia v svojem vprašanju opozarja, da so jugoslovanske komunistične oblasti v 50. letih prejšnjega stoletja kapucinsko cerkev zaprle, ob njenem ponovnem odprtju pa je postala pravoslavno svetišče.

Poslanec AN zato želi vedeti, ali Bassettijeva slika že obstaja, če so jo primereno hranili ali restavrirali in kje se nahaja. Italijanska ministra za kulturo in zunanje zadeve poziva, naj zahtevata njeni izročitev kot del italijanskega umetniškega bogastva.

Sliko je treba hraniti skupaj z ostalimi istrskimi umetninami, je že zahteval Menia.

MEDOZA

Odprli so slovenski konzulat

V Mendozi, prestolnici istoimenske argentinske province, so v petek 18. marca slovesno odprli slovenski konzulat, ki ga bo vodil častni konzul inž. Jože Šmon. To je tretji konzulat Republike Slovenije v Argentini s častnim konzulom na čelu. Ostala dva sta v Buenos Airesu in v Bariločah.

V Mendozi, ki je prestolnica istoimenske dvomilijonske province pod Andi, živi večje število slovenskih družin. Točno število rojakov v tej provinci, kot tudi sicer v Argentini je težko

doložiti, vendar jih lahko računamo nad 400. V tem mestu je doslej je 22 konzulatov, kar tudi dokazuje da je prebivalstvo province močno vseljivvenega izvora.

Slovesnosti ob odprtju v palači ministrstva za kulturo province Mendoza se je udeležilo nekaj veliko števila povabljencev. Slovenski veleposlanik v Argentini mag. Bojan Grobovsek je v svojem govoru med drugim povedal, da je to tudi priznanje Slovencem v Mendozi za vse, kar so storili za poglabljanje stikov med Slovenijo in Argentino.

Škofjeloški pasijon prihodnje leto

Strokovni odbor Škofjeloškega pasijona se je odločil, da aprila leta 2006 ponovno oživi dogodek, ki je leta 1999 in 2000 v Škofjo Loko pritegnil kar 53.000 obiskovalcev. Škofjeloški pasijon kapucina patra Romualda Marušča iz leta 1721 je najstarejši v celoti ohranjeni dramsko besedilo v slovenskem jeziku ter je izjemna priča srednjeveško-baročne dramatizacije in tedanjega govorenega jezika. Z obuditvo kulturno-turističnega dogodka, ki temelji na folklorno-znanstveno-rekonstrukcijskem konceptu, se je strokovni odbor odločil zaradi dveh obletnic leta 2006: 300 let kapucinov v Škofji Loki in 400 let kapucinov na Slovenskem.

Pri uprizoritvi Škofjeloškega pasijona sodeluje okoli 1200 nastopajočih, od tega 640 igralcov in 80 konjenikov. Tudi danes temelji na ljudski igri ter prostovoljstvu in istovetnosti sodelujočih, ki prav tako kot v preteklosti večinoma prihajajo iz Škofje Loke in Sorškega polja ter Selške in Poljanške doline.

Po stoletjih je obudil Škofjeloški pasijon konec tridesetih let Ločan dr. Tine Debeljak, ki ga je uprizoril pred pololetje. Scenerijo je tedaj pripravila slikarka Bara Remec.

Poslanstvo Škofjeloškega pasijona je strokovno ohranjanje in nadgrajevanje sestavine kulturne dediščine, aktivno in prostovoljno povezovanje družev in posameznikov na loka območju ter promoviranje loka območja kot prostora z izjemno bogato in raznoliko kulturo in načinom življenja njegovih prebivalcev v preteklosti in danes.

Sofinanciranje zamejskih Slovencev

in s tem dolgoročno podprtajo avtohtonih slovenskih manjšin v sosednjih državah in pomembno oslabi možnosti njihovega nadaljnega razvoja v smeri krepitev avtonomnosti, politične subjektivite in kulturne identitet.

Terčon Jančič spravlja, zakaj dosedanja praksa ni dovolj dobra, da bi z njo nadaljevali tudi v prihodnje, če so s tem načinom zadovoljne tudi zamejske organizacije same.

Mi nimamo nobenega dvoma, da se je podpora zamejcem (in tudi Slovencem po svetu) pod prejšnjo vladom delila precej z vidika političnega zornega kota. Spremembe na tem področju so gotovo potrebne.

Končni sistem pa mora biti sad dogovora med vladom in zainteresiranimi slovenskimi organizacijami tako v zamejstvu kot Slovencem po svetu.

BITI JEZIK, BITI DOMA

Poezija Toneta Rodeta, rojenega l. 1969 v Argentini, je del tistega „argentinskega čudeža“, ki ga je že v osemdesetih letih prejšnjega stoletja prvi odkrival Taras Kermauner, ko je proučeval literarno ustvarjalnost Slovencev, živečih v Argentini. Čudež predvsem zaradi tega, ker tudi drugi in tretji rod slovenskih književnikov v zdonski diaspori „živo povezujeta skrb za slovenski jezik in poglobljena narodna zavest“ (Matija Ogrin v spremnici besedi k Rodetovi zbirki *Biti*, Ljubljana, 2004). Hkrati pa ta literatura, ki v Rodetovem in ne koga drugega primeru pomeni predvsem poezijo, „odpira pristno svoja, sebi lastna vprašanja in obzorja“ (M. Ogrin). Še zlasti pa je to resnični čudež, ker je Tone Rode eden poslednjih slovenskih pesnikov, živečih petnajst tisoč kilometrov daleč od slovenske „matice; je poslednji Mohikanec jezika, ki ga sredi brezkrajne pampe ali v vrelju buenosaireskega megalopolisa ne razume nihče več. A se kljub temu z Zajčevim Potohodcem ne spravi, ali je ne kdo na svetu, ki razume jezik, ki ga govoriti, v katerem poje. Ker pesnik je, ki je doma v jeziku in pod zvezdami južne poloble. Je samo toliko, kolikor je v slovenskem jeziku. Zato naj njegova pesnička zbirka mora nositi naslov Biti — biti v jeziku, biti iz jezika, biti jezik.

Vsaj od Ovida in njegovega „mrzlega“ Ponta dalje je poezija na prav poseben način vezana na dom: ne zlasti na izgubo doma. Je tako rekoč *per positionem* desetnika, izgnanka, apatridka. Pa čeprav sama v sebi svoj dom, saj je maternica jezika. Dom za poezijo je „draga vas domača“. Saj tam je (tudi) „hita očetova“, ki je hkrati, ali predvsem, hita jezika. Do tu se zdi vse prav in skladno z razumskim premislekom o poeziji in njeni usodni navezanosti na rojstni kraj pesnika oziroma njegovega jezika. A problem se pojavi tedaj, ko je poezija doma tam, kjer ni njen dom; kjer ni dom njenega jezika. Dom jezika, slovenskega jezika, v katerem Tone Rode piše pesmi, je doma „onstran oceana“, na drugi strani sveta. Tedaj je jezik doma samo ne v pesniku, v posamezniku in ni več „skrinja zaveze“ pirne družbene skupnosti, občestva, naroda. Poetija se torej rojeva v izgnanstvu, v „mrzlem“ Pontu, pod tujimi, pa čeprav svetlimi južnimi zvezdami.

Vendar je tudi res, da je poezija vedno predvsem „od tam“ (kot se glasi tudi naslov zadnje Šalamunove zbirke!) in ne „od tod“. Kar pomeni, da poezija tudi v neposredni bližini „hite očetove“ hoče stran, tja, kjer vladajo drugi, tudi, ne domač(ijski) zakoni: tja, kjer je na delu metafizična skrivnost, ki človekovemu bivanju dodaja presežno vrednost; ki jezik vsakodnevnega sporazumevanja prevaja v zaumno govorico poezije. In prav to s svojimi verzi dosega Tone Rode; pesnik, ki je bil rojen v času razcvetevega slovenskega pesničkega modernizma in vseh njegovih skrajnih poganjkov (ludizem, reizem, letizem, vizualna poezija), se ves predaja tkivu svojega „zasebnega“ jezika, jezika, s katerim ne more nastopiti v (argentinski, piransko govoreči) javnosti. Obsojen na svojo „zasebnost“, ki pa

nikakor ne pomeni privatizma(!), Tone Rode preizkuša mejo tega čudežnega orodja, s katerim lahko zgradi pesem, celo sonet, ne more pa z njim vzpostaviti komunikacije s svojim (argentinskim) okoljem. In morda je prav to iskati vzrok, da Rode tako silovito, strastno, skorajda z erotično slo raziskuje meje (slovenskega) pesničkega jezika; meje, ki so hkrati tudi meje njegovega (zasebnega) sveta. A vendarle ne več: so horizont, znotraj katerega živi sodobna slovenska poezija, kajti poezija Toneta Rodeta je brez vsakršnega dvoma njen konstitutivni del. To pa predvsem zaradi tega, ker se Rodetova poezija ne spogleduje s tistem sentimentom, ki slovensko zdonsko diasporo usodno priklepa na minule čase, in o katerem je v svojih raziskavah pisal Taras Kermauner; sentimentom, ki bi se pojil pri tragični usodi slovenskih bratov, ki jih je zla zgodovina postavila ne le na drugi breg slovenske reke, ampak kar na drugo obalo svetovnega oceana.

Poezija Toneta Rodeta raziskuje jezik in njegove brezmejne zvočne pokrajine. Pesem ga „preinjava in renjuje“ in je „popkovina“ njegovega „plemena“. Pesem je kot Voda in kot Žeja: je vzrok in posledica, je želja in njena potenčitev (pesem Voda). Pesem je prostor v človekovi zavesti, kjer se jezik razcveta kot roža in kjer pesnik „neguje klico darovanega jezika“ (Svojim, II). Pisane pesmi je opravilo, ki ga pesnik Rode — dedič slovenskega pesničkega modernizma — razume kot zavestno raziskovanje struktur pomena in zvena slovenskih (pesničkih) besed in njihovo sestavljanje v zvočne, nemalokdaj že skoraj glasbene kompozicije, v katerih zven preglas pomen oziroma zven besedi podeli nov pomen, o čemer kar najbolj preprčljivo pričajo pesmi kot so Voda, Že, Vrane, Plen. Sonet z naslovom *Lina* pa je sploh eden od „vvorcev“ slovenskega modernističnega sonetizma, ki sta ga konec petdesetih in v začetku sedemdesetih 20. stoletja inovirala Veno Taufer in Milan Jesih. Časovni „zamik“ nikakor ne smemo razumeti kot nekakšno zamudnictvo, kajti Rode, ki se je rodil konec petdesetih v Argentini, avtentično doživlja izkušnjo pisanja sonetov pod obnobjem pesničkega modernizma.

*Pod snopi mrve naj trohni pincal tegobe,
Blenči naj v goriči zla se perutnička
In naj posveti v temni kot moje sobe.*

„Tema“ pesnikove sobe je izkušnja pesnika, ki v temnem, za-umnen, nerazumljivem oziroma nerazumjem jeziku piše pesmi sredi oceana pirančine. Da bi lahko pregnal to „temo“, ki grozi, da bi njegova poezija utonila v gluhoti sveta, v katerem pesnik živi, kuje svoje svetle verze, ki so prežarjeni z nenavadno, skorajda že izginulo vero v (oživljajočo) moč jezika, ki sanje spreminja v slikovite pokrajine in želje utelesta v strasti ljubezni, ki ve za Minattijevi pesem *Nekoga mora imeti rad*, in v kateri ljubljeno bitje „prebrodi aheront življenja“.

*V senci drevesa alabaster svetlega
telesa.*

Na mojem čelu monogram tvojega imena.

V globinah tvojih valov pa odmev mojega izvira.

Pesnik se zaveda svojega (posebnega) položaja, svojega bivanja na obrobju slovenskega jezika in poezije in zato tudi zapisa: „v obrobi dalji tujega neba prebivam“. Vendar ga ta izpostavljena (nemara bi bilo bolje zapisati za-postavljena) „lega“ ne navdaja z obupom, malodružjem ali celo domotožjem. Pesnik navkljub vsemu navdaja občutek pripadnosti slovenski zgodovinski usodi, predvsem tisti travmatični, ki jo pesnik sam poimenuje za „globel“, za „brezno kočevsko“:

*Globel, v katero sem zgrmel
nima dna, ne luči,
nima sten, ne vrvi ...*

Pesnik ni utonil le v „globeli“ jezika in od tam črpal moč, da je, ko piše pesmi, ampak ga „globel“, „brezno kočevsko“ določa tudi kot dediča slovenskega bratomora. Zato se mora (pesem *Vprazanje*) spravljati ne le, kako je biti kot pesnik, ampak tudi zakaj je treba biti pesnik, pa čeprav se „ne komaj drži za vejo (staroslovenskega) drevesa ob toku srebrne reke“. Tonetu Rodetu njegov (edini) dom ob „toku srebrne reke“ omogoča, da piše zrele slovenske verze, verze, ki bogatijo slovensko poezijo, hkrati pa premaguje (jo) usodni sentiment „petinštiridesetega leta“, ki je zastrupil Slovence tostran in onstran oceana zgodovine in marsikomu vsadil „manjvrednostnega raka“.

Ivo Svetina (Ampak, Februar 05)

Mož slovenske kulture

V razstavni dvorani Narodne in univerzitetne knjižnice (NUK) so dopoldne odprli razstavo o Rudolfu Trofeniku (1911-1991), doktorju prava in filozofije, ki je po „politični klavzuri“ leta 1956 odprt v Muenchen in se posvetil založništvu. Razstava bo do 2. aprila prikazovala dela, ki pričajo o Slovencih, slovenski kulturi, slovenski književnosti, slovenčini.

To so publikacije od Brižinskih spomenikov do Vebla, od Kopitarja do Slodnjaka. Avtorica razstave je Tatjana Kovač.

Uvedel je vrsto knjižnih zbirk s področja slo-

venistike, slavistike, balkanistike, albanistike, hungaristike. O teh izdajah je leta 1980 pripravil katalog „Index titulorum apperatus“.

Trofenikova založniška dejavnost je dosegla mednarodni odmev; prejel je vrsto odlikovanj in častnih nazivov, na primer zasluzni križec ZR Nemčije, ki mu daje naslov viteza.

Predvsem pa so njegove izdaje pripomogle slovenskim piscem k uveljavitvi v pirnem strokovnem krogu in so neprecenljive vrednosti za spoznavanje slovenstva v svetu, je ob razstavi zapisala Kovačeva.

Da se osveži spomin (2)

IVAN ŽNIDAR

Po nekaj dneh v svoji prvi enoti je bila na programu prisega, za kar so oficirji trdili, da je najpomembnejše dejanje vsakega vojaka. Verjetno je bilo za vsakega Slovenca kaj žalostno dejanje. Mladi vojaki so bili postavljeni na dvorišču kasarne, točno po velikosti pomerani Slovenci, Nemci, Avstrijci, Poljaki, Francozi in drugi. Na oder je stopil general, nosilec nemškega križa in začel govor nekako takole: „Vojaki, podčastniki, častniki; doživljamo težke čase. Veste, da greste morda v smrt. Toda smrt je neizbežna za vsakega človeka. Smrt nemškega vojaka, ki pade na polju slave in časti, pa je slavna in častna. On ve, zakaj je padel in taka smrt je tisočkrat poplačana. Star pregovor pravi, da so med vojno

neberka vrata na stežaj odprta. Na bojnem polju se odpurčajo vsi grehi.“

Po končanem govoru je zaigrala godba na pihala. K mizi s svečanimi in križem in zastavo s kljukastim križem so pristopili višji oficirji, položili so roko na zastavo in govorili besede prisege skupaj z vojaki: Ich schwebe bei Gott diesen heiligen Eid, das ich ... Po končani prisegi je godba zaigrala himno Deuchland über alles in Die Fane hock.

Prav gotovo da med Slovenci ni nobeden izgovarjal nemških besed prisege, ker mnogi sploh niso znali izgovarjati in pa nobeden ni vzel prisege resno, ker je bila izsiljena in tako tudi pred Bogom neveljavna.

Po končanem vežbanju in prisegi so bili vojaki že sposobni in pripravljeni z „marškompanijo“ kreniti na razne fronte. Pred odhodom na fronto pa je bil po pravilih določen pirnajstdnevni dopust, preživet v domačem kraju. Le nekateri Slovenci so to lahko izkoristili, ker kmalu ni bilo več dovoljenja dopusta v zasedeno ozemlje, ker so ga imeli za „banditen land“.

Mnogi dopustniki se iz bojazni in strahu niso vrnili k svoji edinici. Nekateri so odšli v gozd k partizanom, drugi so se skrivali doma. Ni jih bilo malo, ki

so si namenoma potkodovali ude, zlomili nogo ali roko, potkodovali želodec, morda si zadali posledice za vse življenje. Največji strah je bila ruska fronta, ker je zahtevala največ žrtev padlih, ujetih in odpeljanih v rusko ujetništvo. Slovenski mobiliziranci so se nahajali in bojevali na vseh straneh, od Finske do Grčije, od Kavkaza do Atlantika, od Norveške do Afrike. Bili so prisiljeni se bojevati za teje interese, padali v smrt v snežnih metežih pirne Rusije,

v vročem afriškem pesku, na atlantskih obrežjih in ukrajinskih ravnini, ob invaziji v

Normandiji in v bojih na Monte Casino.

Težki ranjenici in invalidi so se zdravili v bolnicah in centrih v ozadju bojev v Nemčiji in Avstriji. Ujetniki, zajeti na ruski fronti, so bili odpeljani v notranjost Rusije in v Sibirijo, v delovna taborišča, kjer so prenatrili mraz in lakoto. Mnogi so bili prepeljani v Jugoslavijo in se vključili v Titovo vojsko; drugi so ne dolgo ostali v Rusiji, ne po končani vojni. Vojaki, zajeti v Afriki, so preživili ujetništvo v taboriščih v Palestini in v drugih afriških državah, nekateri vključeni v kraljevsko jugoslovensko vojsko. Predani in zajeti vojaki v Franciji so bili odposlani v Anglijo, nekateri tudi v Združene države Amerike. Po izkrcanju zaveznikov v Italiji so se tam

polnila taborišča Slovencev, ki so bili zajeti v Grčiji, Franciji in Italiji.

Po sporazumu med Jugoslovansko kraljevino vlado s sedežem v Londonu in Titom, ki je bil podpisani 2. novembra 1944, so formalno ni več obstajala jugoslovanska kraljeva vojska, so se nekateri mobiliziranci lahko po svoji volji vključili v prekomorske brigade in odšli bojevati se v domovino. Mnogo od teh je načelo smrt na domači zemlji. Veliko pa jih je ostalo ne do konca vojne v zavetju zaveznikov, ki so imeli z njimi svoje načrte, kajti ne vedno je bila nevarnost spopada med zaveznički in Titovo vojsko zaradi tržaškega ozemlja. Končno so ti bivši vojaki postali begunci in se izselili v razne države. Več kot 250 jih je leta 1948 prispelo v Argentino.

(Dale prihodnjic)

Skupina Slovencev iz občine Komenda v delovni službi v Jennersdorfu

Četica Slovencev v Büchensdorfu z delovno oz. vadbeno lopato v paradni pozici

**BLAGOSLOVLJENE PRAZNIKE
GOSPODOVEGA VSTAJENJA**

ŽELI VSEM ROJAKOM

**ZEDINJENA
SLOVENIJA**

Iz temine Velikega tedna naj žari vstali Kristus
v naše dute ter osrečuje vsa srca!
Zveza slovenskih mater in žena

SLOVENSKI DOM CARAPACHAY

želi vsem rojakom
blagoslovljene velikonočne praznike

SLOVENSKI DOM V SAN MARTINU

želi vsem rojakom v tujini in domovini
blagoslovljene praznike Kristusovega vstajenja

*ROJAKOM TU IN PO SVETU ŽELI
BLAGOSLOVLJENO
VELIKO NOČ*

Društvo Slovenska vas**Društvo Slovenska pristava**

želi
vsem članom, prijateljem in znancem
blagoslovljene velikonočne praznike

Vesele velikonočne praznike
vsem članom in prijateljem
želi

SLOMŠKOV DOM**NAŠ DOM - SAN JUSTO**

voiči vsem članom in prijateljem
srečne in blagoslovljene
VELIKONOČNE PRAZNIKE!

Mladini ter vsem rojakom želita vesele
in blagoslovljene velikonočne praznike

SDO-SFZ

Veselo Veliko noč
vsem Slovencem želi

briganti

Usnjeni čevlji in suknje

Florida 146 - Buenos Aires - Tel: 4326-1549
Galerías Pacífico - Florida 795 - Buenos Aires

Jezus Kristus je vstal od mrtvih,

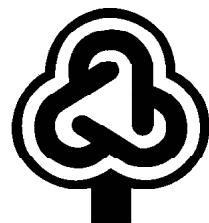
vstali bomo tudi mi!

Vera v to resnico je podlaga našemu upanju
in pogumnemu pričakovanju prihodnosti.
To želimo vsem rojakom v Argentini!

- DUŠNOPASTIRSKA PISARNA
- ODBOR ZA SLOVENSKO HIŠO
- DUHOVNO ŽIVLJENJE
IN OZNANILLO
- VINCENCIJEVA KONFERENC A

Blagoslovljene velikonočne praznike
voiči vsem rojakom

BAJDA s.r.l.

parketi

<http://www.bajda.com.ar>

Laguna 383 - C1407JVA Capital Federal, Tel./Fax: 4671-2494;
Mendoza

Vsem Slovencem v Argentini in po svetu želimo
blagoslovljene velikonočne praznike

Počitni πki dom dr. Rudolfa Hanželiča

Srečne in blagoslovljene velikonočne praznike
vam želi

.JAKOS

Blagoslovljene velikonočne praznike vam želi

Talleres Crovara S.A.

Rezanje pločevine 6 mts. x 19 mm.
Kriviljenje pločevine 7 mts. x 13 mm.

Juan S. Bach 3818 - B1765KKR Isidro Casanova
Tel.: 4694-6655 - Fax: 4694-6677

Vsem rojakom želi vesele
in blagoslovjene velikonočne praznike

Florida 138
Corrientes 460
Buenos Aires - Argentina

Vesele velikonočne praznike želi

dr. Katica Cukjati

advokatinja

civilne, trgovske, delavske tožbe, pogodbe, zapučinske
in nepremičninske razprave

Boulogne sur Mer 362 - La Tablada Tel. 4652-5638
Ponedeljek, sreda, petek od 17 do 20 ure

**ŽIVI
ROŽNI
VENEK**

All že dočak po Kristus,
ki za vsega zvezde soč,
stupal gnezdi rožni venec
kot samo čudil je svet!

Moj, moj rožni venec
ješljani slovenski krog
zvezdo nad Teboj pečtni
je Marjan blagoslovil

Vsem zvestim molitvam in molitvam ŽRV

prav blagoslovjeno Veliko noč!

Obenem priporočamo v molitev naše pokojne somolivke Ester Smrdel, Ano Šenk, Štefko Mikuž, Lijo Kambič in somolivca Poldeta Goloba, ki so odšli v večnost od našega zadnjega Srečanja.

Vsek izmed nas naj bi vsakemu od njih podaril
po eno svojo desetko Živega rožnega vence za njihov večni mir
v kraljestvu vstalega Kristusa.

Bog živi ves slovenski svet,
brate vse, kar nas je
sinov slovenske matere...

Blagoslovjene velikonočne praznike
želi

**TINTORERIA
INDUSTRIAL
RAMOS MEJIA S.A.**

Rojakom v Argentini in po svetu želi
blagoslovjeno veliko noč!

OBLAK
A B E R T U R A S

Blagoslovjene praznike Gospodovega vstajenja
žele vsem rojakom

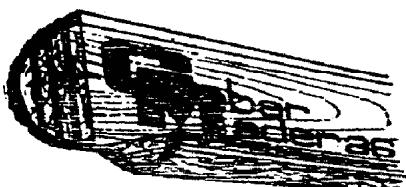
TONE PODRŽAJ in SINOVİ S.R.L.

INDUSTRJSKO METALURGIČNO PODJETJE
IN MONTIRANJE STROJEV

Diagonal 160 N° 5776/82 - Villa Ballester
Tel. 4769-1653 - Fax: 4769-0581

Vesele in blagoslovjenje velikonočne praznike
želi vsem rojakom

GABER MADERAS
de Marjan Petkovsek

Av. Churruga 9862 - Loma Hermosa
Pcia. de Buenos Aires - E-mail: gabermaderas@arnet.com.ar
Tel.: 4769-0159 - Tel./Fax: 4769-9756

ALELUJA!

VSTAL
JE,
KAKOR
JE BIL
REKEL!
MT 28, 6

Vsem rojakom in znancem
želimo Vesele Velikonočne praznike!

 INTERPACK
EN VASES

**Blagoslovljene velikonočne praznike
želijo
vsem Slovencem po svetu in domovini**

Pregelj in sinovi

Izdelava kuhinjskih oprem

Boulogne Sur Mer 292 - Tablada
Tel.: 4454-9329

Av. Emilio Castro 7423 — Ciudad Autónoma de Buenos Aires
Tel: 4643-2140 - E-mail: libreriaestamar@fullzero.com.ar

Želi vsem Slovencem vesele in blagoslovljene
velikonočne praznike!

Grupo Ramos S.A.

Parque industrial Pilar

Želi vsem rojakom
v Argentini, v domovini
in po svetu
vesele in blagoslovljene praznike
Kristusovega vstajenja

Blagoslovljene velikonočne praznike
vam želi

Tiskarna Vilko d. z o. z.

Tisk kakovostnih bronur, vizitk, map
Nova ponudba: grafični filmi

Estados Unidos 425 / 459 1. nadstr. „D“ - Buenos Aires - Tel: 4362-7215
info@vilko.com.ar

Vinko Glinšek

Električne inštalacije - Varnostne naprave
želi vsem rojakom srečne božične ter noveletne praznike

Tel.: 4267-5747 - Cel.: 15-5139-7011

Srečne in blagoslovljene velikonočne praznike želi

FRANCI RESNIK

Zinguería standard y a medida - Impermeabilizaciones - Reparación de techos
Los Fortines 260 - (1607) Villa Adelina - Pcia. Bs. As.
Tel./Fax: 4763-0970 - Cel.: 15-4404-9406 - franciresnik@hotmail.com

Velika noč, prelepi praznik
nam z rožami je zasijal,
In v veličastni je lepoti
Gospod in Kralj iz groba vstal.

**Vesele Velikonočne praznike vsem rojakom,
posluralcem in gledalcem
želimo vsi sodelavci radia
in televizijske oddaje**

RTV SLOVENSKI KOTIČEK

Radijska oddaja vsak petek od 20. do 21. AM 1250 -
WWW.estirpenacional.com.ar

TV oddaja v živo vsako soboto od 12. do 13. -kanal 4 "Megacanal" San Justo
Ponovitev vsak torek od 21. do 22. ter vsako sredo od 12. do 13.

Vesele velikonočne praznike želi

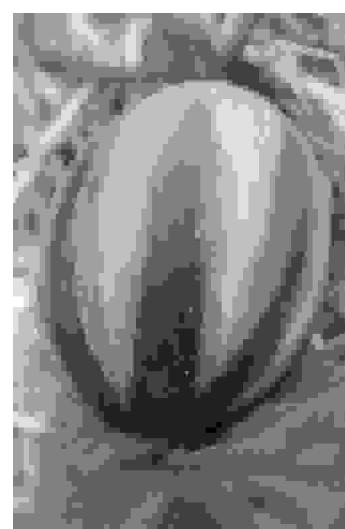

CASA CONDE

AUTOSERVICIO MAYORISTA INTEGRAL

GOLOSINAS - LIBRERIA - PERFUMERIA - VARIOS

Dr. A. Illia 2379/99 - (1754) San Justo - Pcia. Bs. As. Tel.: 4441-1111
Fax sin cargo: 0-800-333-8915 - E-mail: casaconde@ciudad.com.ar

kredivna zadruža SLOGA in MUTUAL SLOGA

voščita vsem svojim članom,
pa tudi svojim
priateljem in rojakom v Argentini,
zdomstvu, zamejstvu in domovini
srečne in blagoslovljene
velikonočne praznike .

SLOVENSKA NOGOMETNA EKIPA ZEDINJENA SLOVENIJA

želi vsem članom, slovenskim in argentinskim priateljem,
ter rojakom v Argentini, po svetu in v domovini,
milost Kristusovega vstajenja!

Obenem se zahvali za vso podporo,
ki jo je stalno deležna.

Denar

S. R. L.

vorči veselle
velikonočne praznike

Informatika za podjetje ali za dom.
Prodaja kvalitetnih računalnikov
in izdelovanje omrežij

Estados Unidos 2219
(1227) Capital Federal
Tel./Fax: 4942-8681 / 4943-6023

**Blagoslova polne velikonočne praznike
želi vsem rojakom**

Pavle Novak in sinovi

Cerrito 2245

Tel. 4651-1036

Lomas del Mirador

**Vesele in blagoslovjene velikonočne praznike
vsem Slovencem po svetu in v domovini!**

Bog daj, da bi bil Vstali Zveličar večni simbol svobodnega naroda!
**Slovenska demokratska stranka
Odbor Argentina**

SLOVENSKE NARODNE JEDI

Praznično kosilo

Za predjed bi pripravili **velikonočni naček**: Šunka, prekajen lomo ali vratovina (cogote), nadeta jajčka in jabolčni hren.

Nadeta jajčka: 6 trdo kuhanih jajčk razpoloviti, zmečkan rumenjake, dodati 1 žlico mehkega sira (tipo mendicirim), 1 žlico goričice, 3 nasekljane anchoe, malo limoninega in čebulnega soka, sol in poper po okusu. Napolni polovice jajčk, potresi s sladko papriko in okrasi z listom peterpičja.

Jabolčni hren: Naribač veliko korenino hrena, dodati dva grobo naribana zelena jabolka, 1 žlico sladkorja, sol in + skodelice kisa.

PIŠKA Z VINOM IN GOBAMI

6 — 8 rezin slanine, na kose narezano piško, 6 malih čebulic ali dve večji čebuli narezani na četrtnine, 1 skodelica belega vina, 1 kurjo jumno kocko, 100 do 200 gr svežih rampionjonov ali 50 gr suhih namočenih gob, krompir.

Na ponvi popraži z malo olja rezine slanine in odstavi. V isti ponvi opeci na kose narezano piško, nele ko je že popečena solit in poprat. Preloži v drugo posodo in v isti ponvi popraži čebulo jo odstrani in dodati v ponev 1 skodelico vina in jumno kocko, pusti da malo povre in z leseno žlico večkrat pomeraj po dnu. Posodo ki gre v pečico malo namaži z oljem, dodaj popečene rezine slanine, kose popečene piške, vmes čebulice in gobe, (če so velike jih malo nareži, bolj okusno je če uporabljaj suhe namočene gobe) na to naloži na palčke narezan posoljen krompir, med krompir daj lahko kročke masla. Polij z vinom in če uporabljal suhe gobe tudi vodo kjer si jih namakala. Pokrij je z oljem namazano aluminijasto folijo in peči v vroči pečici 40' do 45'. Odkrij je, zgostit omako z 1 žlico maizene stoplene z malo vina in peči odkrito ne 10'. Isti recept se lahko naredi tudi s svinjino ali z metanim mesom.

Ker bodo povsod na mizah potice, sem poiskala zelo lahek posladek, katerega je gospa Mira priporočala po obilnem kosilu:

HRUŠKE S ŠOTOJEM

Skuhaj kompot z malo sladkorja iz celih olupljenih hrusk. Naredi trd sneg 2 beljakov in mu dodaj 2 žlici sladkorja. V posebni posodi stepi na ognju 100 gr sladkorja, 1 žlico maizene, 2 rumenjaka, naribano pomarančno lupino, + litra tekočine, ki je lahko belo vino, pomarančni sok z 1 žlico ruma ali mleko. Ko zavre in se zgosti odstavi in takoj vtepi sneg. Kuhan hrusko daj v skledico ali na krožnik, polij s kremo in postrezi.

Almuerzo festivo

Como entrada prepararíamos un plato de **fiambres típicos para Pascua**: Jamón, lomo o bondiola ahumada, huevos rellenos

y salsa de raíz picante (kren).

Huevos rellenos: partir 6 huevos duros por la mitad, extraer y pisar las yemas, agregar 1 cucharada de queso blanco, 1 cucharada de mostaza, 3 anchoas picadas, un poco de jugo de limón, cebolla, sal y pimienta. Rellenar las mitades de huevos, espolvorear con pimentón dulce y decorar con hojitas de perejil.

Salsa de raíz picante: Rallar una raíz grande de kren, agregar dos manzanas verdes ralladas grueso, 1 cucharada de azúcar, sal y + taza de vinagre.

CAZUELA DE POLLO AL VINO Y HONGOS

6 — 8 lonjas de panceta, 1 pollo trozado, 6 cebollitas o dos cebollas grandes cortadas en cuartos, 1 taza de vino blanco, 1 caldo de gallina, 100 — 200 gr de champiñones frescos o 50 gr de hongos secos remojados, papas.

Dorar en una sartén con un poco de aceite las lonjas de panceta, retirarlas de la sartén y en la misma sartén dorar las presas de pollo, retirarlas y luego salpimentarlas. Nuevamente en la misma sartén dorar un poco las cebollas y retirarlas. Agregar a la sartén el vino y el caldo, dejar hervir unos minutos revolviendo hasta el fondo para despegar todo lo que pudiese pegarse. Aceitar un poco una fuente de horno, colocar las lonjas de panceta, los trozos de pollo, las cebollitas y los hongos, (si los hongos son grandes cortarlos un poco, sale mas gustoso con hongos secos) cubrir todo con las papas cortadas en bastoncitos y saladas. Entre las papas se pueden colocar trocitos de manteca. Rociar con el vino y si se usaron hongos secos también el agua del remojo. Cubrir la fuente con papel de aluminio aceitado y hornear entre 40' y 45'. Destapar y agregar 1 cucharada de maicena diluida en un poco de vino luego cocinar destapado 10' más. La misma receta se puede hacer con carne de cerdo o mezclando las carnes.

Como en todas las mesas habrá "potica", busqué un postre muy liviano, postre que la señora Mira aconsejaba para después de una comida abundante.

PERAS AL SHATÓ

Hacer compota, no muy dulce, con peras peladas enteras.

Batir 2 claras a nieve y agregar 2 cucharadas de azúcar. En un bol sobre el fuego batir 100 gr de azúcar, 1 cucharada de maicena, 2 yemas, ralladura de naranja y + litro de líquido, puede ser vino blanco, jugo de naranja con 1 cucharada de rum o leche. Cuando hierva y se espesa, retirar del fuego y enseguida agregar las claras batidas. Poner una pera hervida en una compotera o sobre un plato, cubrir con la crema y servir.

Polona Makek

NASVETI ZA STARŠE

Vozel ljubezni

robu njegove rjuhe. Tako je otrok zjutraj vedel, da se je oče ustavl pri njem. In to vsak večer.

Zjutraj, ko se je otrok prebudil, je vedel, da je bil oče pri njem in da ga je poljubil. Vozel je bil sredstvo sporočanja med njima.

Ravnateljica je bila ganjena nad zgodbo in zelo presenečena, ko je preverila, da je sin omenjenega eden izmed najboljih učencev.

To dejstvo nam pomaga pri premisleku, kako navezuemo ljudje stike med seboj, kako smo prisotni. Oče je načel preprost a učinkovit način. Najpomembnejše pa je bilo to, da je otrok razume, kaj mu je oče sporočal s svojim vozлом ljubezni.

Pomanjkanje časa, ki bi lahko posvečal otroku, ga je zelo žalostilo. Vsak večer se je približal otroku, ga poljubil in naredil vozel na

robu rjuhe, sta za otroka pomenila veliko več kakor darila in prazna opravičevanja. Pomembno je, da skrbimo za ljudi, toda pomembnejše je, da oni to vedo, da to občutijo.

Da vzpostavimo komunikacijo je potrebno, da ljudje „poslušajo“ govorico srca, ker ko gre za ljubezen, čustva govorijo glasnejše kakor besede. Prav zaradi tega se zgodi, da poljub, poln ljubezni, pozdravi glavobol, prasko na kolenu ali strah v temi.

Ljudje včasih ne razumejo pomena mnogih besed, toda navzlic temu lahko dojamemo ljubezenska dejanja, pa čeprav je le vozel. Vozel, poln ljubezni...

Živi tako, da bodo tvoji otroci, ko bodo premisljevali o pravičnosti, prijaznosti, ljubezni in poštovanosti, pomislili nate.

catholic.net

Obletnica Jurija Vege

Ob 251. obletnici rojstva svetovno priznanega matematika barona Jurija Vege (1754 - 1802) je bila v torek 22. marca na dvorišču Vegove domačije v Zagorici nad Dolskim preditev, ki jo je pripravilo Društvo matematikov, fizičkov in astronomov Slovenije (DMFA) ter občini Dol pri Ljubljani in Moravče.

Tokratna slovesnost v rojstnem kraju velikega znanstvenika, katerega najpomembnejše delo so Logaritemskie tablice, je bila nekoliko skromnejša od lanske, ko so obeležili okroglo 250. obletnico Vegovega rojstva.

Jurij Vega se je rodil 23. marca 1754 v skromni, s slamo kriti hiši v Zagorici pri Ljubljani. Po končanem šolanju v Ljubljani je delal kot inženir za rečno plovbo, potem je vstopil v vojaško službo na Dunaju. Zaradi svojega znanja in poguma je prejel vrsto odlikovanj, podpolkovnički čin in baronski naslov. Kadar se ni bojeval, je na posebnem oddelku topničarstva proučeval matematiko in tam vpeljal pouk matematične analize.

Najbolj se je izkazal na področju balis-

like, tako da je postal eden izmed utemeljiteljev tega področja na znanstveni podlagi.

Njegovo najpomembnejše delo so Logaritemskie tablice. S pomočjo njegovih tablic so računali v znanosti in polstvu po svetu vse do uvedbe elektronskih računalnikov. Računanje z Vegovimi tablicami je odločilno pripomoglo k znanstveni in tehnični revoluciji. Vega je bil izumitelj, ki je s pomočjo matematike izpopolnil mehanizem nihajnih ur.

Zavzemal se je ne za enoten metrsko-kilogramski sistem v času, ko je na tem področju zaradi različnih standardov veljala velika zmeda. Bil je član več evropskih akademij znanosti. Vega je umrl leta 1802 v sila nenavadnih okoliščinah. Čeprav je veliko let živel daleč od svoje rodne Zagorice in slovenske zemlje, je ni - po lastnem zatrdilu - nikoli pozabil. Kot je v zapisano v knjigi, ki jo je leta 2002 izdal Turistično društvo Dolsko, se je 17. septembra tistega leta Vega poslovil od svojcev in izginil, njegovo truplo pa so našli čez devet dni v Donavi, nedaleč od Dunaja.

Lazaristi po ekumensko

Pretekli teden je dnevnik Delo prinesel novico, da bodo slovenski lazarišti odstopili od denacionalizacijskega postopka tiste parcele (skoraj 3 tisoč kvadratnih metrov), kjer naj bi stala džamija. Občini so predlagali, naj jim da namesto parcele, ki je v denacionalizacijskem postopku, katero koli parcelo z dostopom na tem območju in v enakem obsegu, kakršna je nacionalizirana. Občina je ponudila z navdušenjem sprejela. Lazaristi bi tako zemljivče, ki je na severnem robu parcele, zamenjali za zemljivče, ki bi bilo na vzhodnem robu; vzdolž celotne meje.

Glede na to, da trije

sosedje prav na tem robu parcele niso želeli podpisati zapisnika o določitvi meje, zaradi česar se je obetal celo sodno-zemljivski spor, bi se zdaj zadeve obrnile na glavo. Omenjeni trije sosedje oziroma njihove parcele ne bodo več mejile na džamijo, ampak na lazariste, s tem pa bi se lahko sprostila pot do začetka postopkov za zidavo džamije.

V katastru je zemljivče (v skupni izmeri 18 tisoč kvadratnih metrov) voden deloma kot travnik 3. oziroma 2. kategorije, po „scenariju“ pa je bilo predvideno, da naj bi islamska skupnost, takoj po nakupu zemljivča — to bi

se zgodilo nele takrat, ko bi ljubljanska občina smela z njim v celoti razpolagati — objavila mednarodni razpis za gradnjo, ne prej pa bilo treba doseči spremembu namembnosti zemljivča. Nato pa so ugotovili, da je del te parcele v denacionalizacijskem postopku, ki ga je leta 1993 začel red lazarištv, ki ima sedež v Celju. In to naj bi bilo sedaj rešeno.

**DARUJTE
V TISKOVNI
SKLAD!**

NOVICE IZ SLOVENIJE

MEJE OKTOBRA 2007

Slovenija pričakuje, da bo v schengensko območje končno vstopila oktobra 2007. Slovenija se za to trudi in pričakuje, da bo zastavljena časovnica izpolnjena, je za STA povedal državni sekretar za evropske zadeve v kabinetu predsednika vlade Marcel Koprol. Vstop v schengensko območje v primeru Slovenije pomeni, da bodo odpadle kontrole na meji z Italijo, Avstrijo in Madžarsko.

SLOVENEC V NEW YORKU

V galeriji P.S.1 v predelu Quenna Long Island City so odprli veliko razstavo 160 likovnih umetnikov, ki živijo in delajo v New Yorku, med katerimi je posebna žirija med 2000 predlogi izbrala tudi leta 1972 v Kranju rojenega Slovencega Tobiasa Putriha. Razstava z imenom "Greater New York 2005" bo na 1,4 hektarja velikih zunanjih in notranjih površinah galerije odprtja do 26. septembra, otvoritev pa je obiskalo več tisoč ljubiteljev sodobne umetnosti.

GAS OIL DRAŽJI OD NAFTE

Cene nekaterih naftnih derivatov so se opolnoči zvitale. Za liter dizelskega goriva je treba po novem odzeti 211,50 tolarja, kar je 8,70 tolarja več kot prej, za liter kurilnega olja pa 127,10 tolarja oz. 5,50 tolarja več. Za neosvinčeni 95-oktanski bencin je treba že naprej odzeti 206,20 tolarja za liter, za 98-oktanski bencin pa 210,60 tolarja za liter. Kje so časi, ko je bilo gorivo za dizelske motorje skoraj za polovico ceneje od nafte ...

MEDALJE ZA CHARDONNAY

Na 12. mednarodnem ocenjevanju Chardonnay du mond 2005, ki je bilo od 10. do 13. marca v Burgundiji v Franciji, so slovenski vinarji prejeli eno zlato, eno srebrno ter dve bronasti medalji. Na ocenjevanju je bilo prijavljenih 1090 chardonnayev iz 37 držav.

PO SVETU

HRVAKA (ŠE) NE PRISTOPA

Slovenija je v zadnjih dneh poleg Avstrije, Madžarske in Slovanke v EZ bila glavna zagovornica začetka pristopnih pogajanj zvez s Hrvatom 17. marca. Kot so utemeljevali najvižji vladni predstavniki, je začetek pogajanji v slovenskem interesu, medtem ko bi njihov odlog lahko privedel do destabilizacije Hrvatke in s tem slabih razmer za urejanje odprtih vprašanj med državama.

Klub vsem naporom je Evropska zveza odložila pristopna pogajanja s Hrvatom, ki bi se morala začeti v četrtek, 17. marca, je v Bruslju uradno sporočilo luksemburško predsedstvo povezave. Po razpravi zunanjih ministrov EZ na to temo, kjer do soglasja ni prišlo, je "začetek pogajanji odložen", je dejal luksemburški zunanjji minister Jean Asselborn. Novega datuma vodje diplomacij niso določili. Pogajanja se bodo sledič ministrskim sklepom začela, ko bo Svet EZ potrdil, da Hrvatka polno sodeluje z Mednarodnim sodiščem za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije v Haagu. Zagon pogovorov so poleg omenjenih podprtli že Malta, Ciper, Litva in Irska.

Vlada na Hrvatku je kljub navideznemu optimizmu že vedela, kako stvari tečejo. Predsednik vlade Ivo Sanader je pred poslanci hrvatskega sabora predstavil omenjeno odločitev ministrov EZ in pojasnil tudi, kaj bo hrvatska vlada storila v prihodnjem na poti proti evroatlantskim integracijam. Previlejega razočaranja med Hrvati zaradi odložitve pogajanj pa ne kažejo niti javnomenske raziskave.

NOVE RAZMERE V ISRAELU

Izraelska vlada je sprejela odločitev o odstranitvi divjih judovskih naselbin na Zahodnem bregu, zgrajenih po marcu 2001, ko je na oblast prišel Ariel Šaron. Gre za 24 naselbin od 105, omenjenih v poročilu o tem vprašanju. Izrael je sicer napovedal, da bo v prihodnjih tednih začel graditi že eno varnostno ograjo med izraelskim ozemljem in območjem Gaze. Skrajno palestinsko gibanje Hamas pa je napovedalo, da bo prvič sodelovalo na parlamentarnih volitvah, ki so predvidene za 17. julij. Izrael je medtem izdal dovoljenje za vstop v državo že 1400 Palestincem.

KITAJCI HOČEJO NA FORMOZO

Kitajski parlament je skoraj soglasno sprejel protidcepitveni zakon, s katerim naj bi ukrotili težnje Tajvana po neodvisnosti. Sprejem tega zakona je sprožil val ogorčenja v Taipeiju, Washingtonu in Tokiu, v Moskvi pa je naletel na razumevanje.

PISALI SMO PRED 50 LETI

TAJNI DOKUMENTI JALTSKE POGODBE

Ameriško zunanje ministrstvo je po Dullesovem naročilu objavilo v 500 straneh debeli knjigi dokumente zloglasne jalske konference iz leta 1945, ko sta Roosevelt in Churchill prodala vzhodno-evropske narode, med njimi Slovence, rdeči komunistični tirači. Večina dokumentov, ki so zdaj uradno zagledali beli dan, je bila na ta ali oni način doslej že večkrat citirana v mnogih poročilih, člankih in knjigah raznih pisateljev vojnih spominov. Ameriško zunanje ministrstvo je objavilo celotne dokumente z vsemi obrobni zapiski udeležencev jalske konference: Rooseveltovega, tolmača Bohlena (sedaj Ameriški veleposlanik v Moskvi), Algera Hissa, Harry Hopkinsa, Jamesa Bzrnesa itd.

SLOVENCI V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Osebne novice

Družinska sreča. V družini g. **Franceta Dermastje** in njegove žene ge. **Eli, roj. Us** se je rodila 6. marca t.l. hčerka Marija Dora. Čestitamo.

PROŠNJA

Msgr. Škerbec lepo napravil vse rojake, naj mu sporoči na naslov, kakor je naveden na platnicah njegove knjige Krivda rdeče fronte, vse podatke o kom. grozodejstvih v njih rojstnih krajinah, prav tako pa tudi vsakrme druge informacije, ki bi utegnile biti koristne pri sestavi II. dela knjige Krivda rdeče fronte. Kakšni podatki pa so potrebni, se boste najlažje poučili, ako kupite Krivdo rdeče fronte. Dobi se v Dumopastirski pisarni za 17 pesov.

DRUŠVENI OGLESNIK

Občni zbor Krajevnega odbora Društva Slovencev v San Justo bo na cvetno nedeljo po slovenski sv. marii v župnijski dvorani za cerkvijo. Ob tej priliki bo tudi predavanje strokovnjaka o reevalvaciji nemrečnin, ki jo sedaj morajo izvršiti vsi lastniki zemljišč ali hiš. Vabimo vse člane Društva Slovencev iz San Justa in okolice, da se občnega zborna zanesljivo udeleži. **Krajevni odbor.**

OBVESTILA

Tudi od tebe zavisi, kakšen bo program v poslovnem letu 1955-56. Zato pridi na sestanek SFZ v nedeljo 3. IV. 1955 ob 16.30 na Pristavo v Moronu, na katerem bomo razpravljali o delovnem načrtu v prihodnjem letu. Vabimo tudi vse one fante, ki niso člani organizacije, pa jih zanima naše delo. **Odbor SFZ.**

III. poletni filmski večer, posvečen Claudelu, Balzacu, Rimbaudu in Coletovi, bo v soboto 26. t. m. ob 20ih (po duh. Obnovi) pri Sv. Juliji, vhod V. Martinez 50. Predava g. Jurčec.

PREGLJEV ZBORNIK „Moj svet in moj čas“, ki bo izpeljel za Veliko noč pri Slov. kult. Akciji v uredništvu dr. Tineta Debeljaka, ne bo samo zanimivo branje manj znanih, dozdaj nepriobčenih, a vendar umerostno pomembnih Pregljevih krajevih del, ampak bo v knjigi tudi okrog 50 slik iz življenja dr. Ivana Preglja in njegovih krajev, posebej Tolminske, Goranske, Istre in Gorenjske. Že zaradi teh fotografiskih prilog življenjepisnega, literarno zgodovinskega in zemljepisnega značaja bo knjiga imela svojo vrednost in pomen. Naročite jo že zdaj na Granaderosu 61!

SDO SFZ

Vsa slovenska mladina časti vse slovenske matere z **MATERINSKIM DNEM**, ki bo dne 27. marca ob 17. uri v župni dvorani v Ramos Mejia. Vsi rojaki iskreno vabljeni!

Slobodna Slovenija, pt. 12. 24. marca 1955

ESLOVENIA, MI TIERRA

La autogestión

Como Tito quiso demostrar que el desarrollo del comunismo pasaba por Yugoslavia, tuvo que estar cambiando constantemente el curso de su accionar e ir corrigiendo los errores, si bien no hablaba de esto. Acorde a esto el segundo comunista en orden de importancia, Edvard Kardelj, ideó un adelanto del comunismo — la autogestión.

Esta debería ser una forma nueva, más evolucionada del comunismo, en momentos en los que el país empezaba a declinar, según lo vaticinado por Marx. En principio cada unidad, por ejemplo una fábrica, se gestionaba por sí sola. Seguía siendo patrimonio de todos, pero la administración estaba en manos de los obreros. Ellos decidían quién iba a ser el director, a quiénes había que venderles, a qué precio, qué pasaría con los empleados, etc.

En teoría parecía que se cumplía el sueño tan anhelado de socialistas y comunistas.

Pero en la realidad el partido seguía teniendo el poder absoluto. Y no había obrero que se animara a votar en contra de las directivas del partido. De tal manera la clase obrera seguía haciendo lo que le digitaban. Esa era la tan mentada "autogestión".

De ese modo todos quedaban satisfechos. Cuando tiempo después los marxistas de Perú, bajo el mando del general Alvarado, quisieron imitar esta autogestión, fracasaron de igual forma que el modelo de Eslovenia y de Yugoslavia.

El comunismo seguía su camino. Tito figuró durante un tiempo como el promotor de los países no alineados que buscaban un camino intermedio entre los Estados Unidos y la Unión Soviética. Sin embargo estos países, en los asuntos de base, seguían votando junto con la Unión Soviética. Pero Tito podía viajar por todo el mundo y gozar del prestigio que da la fama.

Fue recibido en los Estados Unidos, en el Vaticano y en otros países. Consiguió una especie de modus vivendi con la Iglesia y, por lo menos en apariencia, ya no había persecuciones.

Así continuaron las cosas hasta la muerte de Tito.

SLOVENCI IN ŠPORT

PLANICA JE REKORDNA NORVEŽAN ROMÖREN 239 METROV!

Planinka snežna kraljica je z novimi rekordnimi daljavami že utrdila sloves primata v smučarskih poletih - Rok Benkovič si je za 19. rojstni dan čestital s slovenskim rekordom (226 m) in z odličnim petim mesantom.

Srdit boj za najdaljnji polet v zgodovini se je preteklo nedeljo vnel na planinski letalnici v sklepnu dejanju 26. finala svetovnega pokala v smučarskih skokih. Kot za stavo so si ga prevzemali sijajni skandinavski letalci iz Norveške in Finske, na koncu je postal njegov lastnik 23-letni „Viking“ Björn Einar Romören (na fotografiji), ki je v finalnem poletu brez posebnih težav varno doskočil pri 239 metrih.

To je dalo dodatni motiv Janneju Ahonenu, dvakratnemu zaporednemu skupnemu zmagovalcu svetovnega pokala, da je kot zadnji tekmovalec v Planici letel že meter dlje, toda ni vzdržal pritiska. Padel je kar hudo, po prvih informacijah naj bi imel počena rebra in medenico. Toda čeprav je imel težave z dihanjem, je vendarle prisostvoval slovenski podelitvi nagrad po tekmi in je visoko dvignil veliki kristalni globus.

Slovenski tekmovalci so znova navdušili, že posebno Rok Benkovič, ki je svoj 19. rojstni dan proslavljal s slovenskim rekordom - 226 metrov - in z doseženim petim mestom na današnji tekmi.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Valentín B. Debeljak / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alojzij Rezelj / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Teléfono: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: eslovenia@sinectis.com.ar

Glavni urednik: Tine Debeljak ml. / Za Društvo ZS: Alojzij Rezelj / Sodelovali so že: Tone Mizerit, Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Tilka Močnik, Vladimir Kos, Pavlina Dobovšek, Ivan Žnidar, Ivo Svetina, Polona Makek. Mediji: STA, Radio Ognjič, Družina, catholic.net.

Naročina Slobodne Slovenije: za Argentino \$ 75, pri pošiljanju po porti pa \$ 100; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko porto. Z navadno porto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: en Argentino na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“.

Obliskovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: (54-11) 4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta Nº 7211
	R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

TURIZEM

Letaške karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu
H. Yrigoyen 2742 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnička - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadst. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

Dr. Vital Aničić, Odvetnik Paraná 830, 5.nadstr. - Buenos Aires. Prijava na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpacf.org.ar

DOBOVŠEK Č asociados - odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

dr. Marjana Poznic - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@solanet.com.ar

PORAVNAJTE NAROČNINO!

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

22. marca 2005

1 EVRO 239,72SIT

1 US dolar 181,73SIT

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča

V soboto, 5. marca je bil rojen Matej Modic, sin Božtjana in ge. Zofije Golob. Srečnim starjem iskrene čestitke!

OBVESTILA

NEDELJA, 27. marca:

Velika noč.

PONEDELJEK, 28. marca:

Srečanje učiteljev, ki so potovale na seminar v Slovenijo. Na pogovor in pregled gradiva vabljene tudi vse ostale učiteljice naših tol. Ob 20. v Slovenski hiši.

SOBOTA, 2. aprila:

V Slomškovem domu članska večerja

NEDELJA, 3. aprila:

Občni zbor društva Zedinjena Slovenija.

Občni zbor v San Martinu.

Misijonska Veletombola v Slovenski vasi s celodnevnim programom.

ZSMŽ s Pristave vabi na prvi letotni sestanek, ki bo po sv. mati. Razgovor z p. Kukovicom o družini.

PETEK, 8. APRILA

Seja odbora Hanželicevega doma, po večerni mati v Slovenski hiši.

SOBOTA, 9. aprila:

Redni pouk na Srednjezolskem tečaju RMB ob 15.00 uri v Slovenski hiši.

ČETRTEK, 14. aprila:

Redni sestanek Zveze slovenskih mater in žena, v Slovenski hiši.

SOBOTA, 16. aprila:

Redni pouk na Srednjezolskem tečaju RMB ob 15.00 uri v Slovenski hiši.

NEDELJA 17. aprila:

V Načinem domu v San Justu občni zbor in kosilo krajevne Zveze mater in žena.

SOBOTA, 23. aprila:

Redni pouk na Srednjezolskem tečaju RMB ob 15.00 uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 24. aprila.

Na Pristavi občni zbor po mati.

SOBOTA, 30. aprila:

Jesenski ples v Slomškovem domu.

Ali si se že odločil za poklic? Če si ne v dvomu, če nisi gotov izbire, če potrebuješ pomoči, te vabimo na

Poklicni orientacijski tečaj

pod vodstvom lic. Metke Praprotnik Luna.

Prvo srečanje bo v soboto 9. aprila ob 13.30. uri v Slovenski hiši.

Vabljeni vsi, ki obiskujete četrti in peti letnik gimnazije, ali drugi in tretji letnik polimodal.

Mladinski odsek Zedinjene Slovenije

Protnja naročnikom v zaostanku

Leto je že v polnem teku, kar nekaj naročnikov pa ne ni poravnalo svojih obveznosti do lista za 2004. Smatramo, da se vsi zavedajo, koliko truda in stroškov je povezanih s pripravo in tiskanjem tednika v danem Argentini. Svobodna Slovenija ni izjema. Naše stanje pa je ne prizadeto z manjšim številom oglasov in manjimi darovi v tiskovni sklad, kot posledica gospodarskega stanja in tudi težkega položaja, v katerem se nahajajo naše ustanove.

Zato prosimo vse, ki niso na tekočem s svojim plačevanjem, naj to poravnajo čim prej. S tem nam bodo tudi prihranili dodatno delo in stroške opominjanja. Tistim, ki imajo težave, ali se jim je nakopičilo kaj več dolga, smo pripravljeni sprejeti plačilo v obrokih. Tiste pa, ki imajo možnost prispevati v tiskovni sklad, lepo prosimo, da nam prispečijo na pomoč in tako zagotovijo nadaljnje nemoteno izhajanje Svobodne Slovenije, ki že 58 let nepretrgoma obiskuje domove naših rojakov v Argentini in tudi po svetu.

Uredništvo in uprava

Zakon o istospolnih partnerjih

Levica ni uspela! Odbor Državnega zbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide je z osmimi glasovi za in proti izglasoval, da predlog zakona o istospolni partnerski zvezi, ki ga je predlagala skupina poslank in poslancev s pravopisano Majdo Širca (LDS) in je bil pripravljen za drugo obravnavo, ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Ministrstvo namreč pripravlja svoj predlog, k usklajevanju, ki ne ni končan.

no, pa so povabili tudi nevladne organizacije, so pojasnili predstavniki ministrstva.

Vlada predlogu nasprotuje v celoti. Vsebinsko se namreč ne razlikuje od predloga zakona o istospolni partnerski zvezi, ki ga je vlada že umaknila iz zakonodajnega postopka z namenom, da pripravi svoj predlog. Razlog za nestranjanje vlade pa je tudi, da predlog ne vsebuje celotne ocene finančnih posledic za njegovo izvajanje.

SKRBIMO ZA ZDRAVJE

Posledice 40 let kajenja

Na zahodu Evrope je bilo reklamiranje cigaret dovoljeno že pred 40 leti, kadilo pa je 70 odstotkov moških in 43 odstotkov žensk. Skoraj nihče med njimi ni razmišjal o posledicah kajenja, sploh pa ne o raku.

Leta 1962 je angleško zdravniško društvo objavilo počilo z naslovom „Kajenje in zdravje“ v katerem neka službenega ustanova v Veliki Britaniji opozarja na rizikovitost tobaka. V naslednjih 40 letih je v Veliki Britaniji zaradi kajenja umrlo 5 milijonov ljudi, 12 krat več kot je bilo britanskih žrtev med II. svetovno vojno.

„Čeprav danes v Veliki Britaniji kadi samo ne 29 odstotkov moških in 25 odstotkov žensk, proizvajalci ne vedno reklamirajo cigarete in jih prodajajo mladim“, piše Independent. Na žalost kajenje tobaka zopet narašča in ne vedno predstavlja največji rizični faktor za človekovo zdravje.

Sir Richard Doll je leta 1950 pokiral neinformirano javnost s podatki o povezanosti kajenja in raka na pljučih in opozoril kadilce, da ni nikoli prepozno prenehati s kajenjem: „Prenehajte kaditi in tako boste živeli dlje in bolj.“

58. REDNI LETNI OBČNI ZBOR DRUŠTVA ZEDINJENA SLOVENIJA

Upravni svet društva Zedinjena Slovenija sklicuje 58. redni občni zbor v nedeljo, 3. aprila 2005, ob 9.30 uri v prostorih Slovenske hiše, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

DNEVNI RED:

- 1) Izvolitev 2 overovateljev zapisnika in 2 pretevalcev glasov.
- 2) Branje zapisnika zadnjega občnega zбора.
- 3) Poročila upravnega sveta in nadzornega odbora ter sklepanje o njih.
- 4) Potrdilo članarine za leto 2005.
- 5) Volitev novega odbora.
- 6) Slučajnosti.

Po določilih 16. člena državnih pravil bo občni zbor sklepčen eno uro potem, ko je bil sklican, ob vsaki udeležbi članov.

Z vsemi pravicami se morejo med sabo zastopati zakonci, starci in otroci.

Pooblaščence morejo imenovati tudi člani, ki bivajo izven Velikega Buenos Airesa, ali jih ovira bolezen ali služba. Pooblaščenci se morajo izkazati s pismenim pooblastilom.

Pred občnim zborom bo v cerkvi Marije Pomagaj sv. mati za vse pokojne člane Zedinjene Slovenije.

UPRAVNI ODBOR

Vsi za vse slovenske misijonarje

52. MISIJONSKA VELETOMBOLA

bo v nedeljo, 3. aprila v Slovenski vasi

ob 9.00: sv. mati; daroval jo bo misijonar Lovro Tomažin DJ za vse žive in pokojne slovenske misijonarje;

ob 12.00: kosilo (asado). Cena: \$ 10.- (za otroke \$ 6.-), prijave na tel: 4267-1983 (Peter Rot) in 4267-5933 (Ciril Jan);

ob 15.00: začetek tombole (Točno ob napovedani uri!)

1. dobitek: računalnik
 2. dobitek: pralni stroj
 3. dobitek: raženj (parrilla)
- in ne 50 tombol ter 100 činkvinov.

Tombola bo ob vsakem vremenu. Končala se bo do 18. ure

Enkrat na leto darujte za slovenske misijonarje!

POŽARNA OGROŽENOST

Uprava RS za varčitev in reševanje na območju celotne države je razglasila veliko požarno ogroženost naravnega okolja. Razglas velja za območja brez snežne odeje, so sporočili z uprave. Z dnem razglasitve velike požarne ogroženosti je v naravnem okolju prepovedano kuriti, sežigati ali uporabljati odprtji ogenj, punčati ali odmetavati goreče ali druge predmete ali snovi, ki lahko povzročijo požar.

TITO IN FIDO

Na gori Sabotin nad Novo Gorico, kjer poteka mejna črta z Italijo, je skupina neznancov spremenila napis "Naš Tito" v "Naš Fido". - Ob lanskem dnevu državnosti je s tega hriba zasijal z več kot 25 metrov velikimi črkami iz skal napis "SLO". Preteklega 6. marca pa so ga nekateri spet preuredili v "Naš Tito". Kaj bo prišlo sedaj za Fidom?

MOŽNOSTI PLAČEVANJA

Članarino Zedinjene Slovenije in naročino Svobodne Slovenije lahko poravnate:

V INOZEMSTVU:

- po pošti z bančnim čekom (prosim, da ne pošljate osebnih čekov) na ime Antonio Mizerit.

V ARGENTINI:

- v držveni pisarni v Slovenski hiši (v gotovini ali čekih na ime Eslovenia Libre);
 - po poverjenikih;
 - s poštno nakaznico (giro postal) na ime Eslovenia Libre;
 - naložba v Banco de Galicia:
 - po omrežjih Banelco ali Link;
 - po Internetu-Home Banking.
- Za transference boste rabili naslednje podatke:
Titular de la cuenta: Matias Cec; DNI: 25537990; CUIT: 23-25537990-9; número de caja de ahorro en pesos: 4899965-1/037-6; CBU (clave bancaria uniforme) 00700375-30004899965160. Ko naredite transferenco, prosim, sporočite nam po telefalu ali pošti.

Za vso podporo že vnaprej Bog povrni!

Uprrava Svobodne Slovenije